

פרשת נוז התש"פ

adk1010@gmail.com

הרב ארי דוד קאהן

1. בראשית פרק ה, כד-כט

(כד) ויתהלך חנוך את־האלהים ואיננו כילקח אתו אלהים: פ (כה) ויחי מתושלח שבע ושמונים שנה ומאת שנה ויולד את־למד: (כו) ויחי מתושלח אחרי הולידו את־למד שתים ושמונים שנה ושבע מאות שנה ויולד בנים ובנות: (כז) ויהיו כלימי מתושלח תשע וששים שנה ותשע מאות שנה ומאת: פ (כח) ויחי־למד שתים ושמונים שנה ומאת שנה ויולד בן: (כט) ויקרא את־שמו נח לאמר זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון ידנינו מרה־אדמה אשר אררה ה':

2. בראשית פרק ג, טז-יט

(טז) אלה־אשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרנך בעצב תלדי בנים ואל־אישך תשוקתך והוא ימשל־בך: ס (יז) ולאדם אמר כִּי־שמעת לקול אשתך ותאכל מן־העץ אשר צוית־ך לאמר לא תאכל תאכל ממנו ארוה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה כל ימי חייך: (יח) וקוף ודרדר תצמיח לך ואכלת את־עשב השדה: (יט) בזעת אפֶיך תאכל לחם עד שובך אלה־אדמה כִּי ממנה לקחת כִּי־עפר אתה ואל־עפר תשוב:

3. בראשית פרק ו

(א) ויהי כִּיהחל האדם לרב על־פני האדמה ובנות ילדו להם: (ב) ויראו בני־האלהים את־בנות האדם כִּי טבת הנה ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו: (ג) ויאמר ה' לא־ידון רוחי באדם לעלם בשגם הוא בשר והיו ימיו מאה ועשרים שנה: (ד) הנפלים היו בארץ בימים ההם וגם אחר־יכן אשר לבאו בני האלהים אל־בנות האדם וילדו להם המה הגברים אשר מעולם אנשי השם: פ (ה) וירא ה' כִּי רבה רעת האדם בארץ וכל־יצר מחשבת לבו רק רע פ־להיום: (ו) וינחם ה' כִּי עשה את־האדם בארץ ויתעצב אל־לבו: (ז) ויאמר ה' אמחה את־האדם אשר־בראתי מעל פני האדמה מאדם עד־בהמה עד־רמש ועד־עוף השמים כִּי נחמתי כִּי עשיתם: (ח) ונח מצא חן בעיני ה': (ט) אלה תולדת נח נח איש צדיק תמים היה בדרתיו את־האלהים התהלך־נח:

4. בראשית פרק ו, יט-כב

(יט) ומפל־החי מפל־בשר שגים מפל תביא אלה־התבה להחילת אתך זכר ונקבה יהיו: (כ) מהעוף למינהו ומן־הבהמה למינה מפל רמש האדמה למינהו שגים מפל לבאו אליך להחיות: (כא) ואתה קח־לך מפל־מאכל אשר יאכל ואספת אליך והיה לך ולהם לאכלה: (כב) ויעש נח ככל אשר צוה אתו אלהים כן עשה: ס

5. בראשית פרק ז, ב-ט

(ב) מכלו הבהמה הטוהרה תקח־לך שבעה שבעה איש ואשתו ומן־הבהמה אשר לא טהרה הוא שנים איש ואשתו: (ג) גם מעוף השמים שבעה שבעה זכר ונקבה לחיות זרע על־פני כל הארץ: (ד) כִּל לַיָּמִים עוד שבעה אנכלי ממטיר על־הארץ ארבעים יום וארבעים לילה ומחיתי את־כל־היקום אשר עשיתי מעל פני האדמה: (ה) ויעש נח ככל אשר־צוהו ה': (ו) ונח בראש מאות שנה והמבול היה מים על־הארץ: (ז) ויבא נח ובניו ואשתו ונשי־בניו אתו אלה־התבה מפני מי המבול: (ח) מן־הבהמה הטוהרה ומן־הבהמה אשר איננה טהרה ומן־העוף וכל אשר־רמש על־האדמה: (ט) שנים שנים באו אל־נח אלה־התבה זכר ונקבה באשר צוה אלהים את־נח:

6. בראשית פרק ח, ח-יב

(ח) וישלח את־היונה מאתו לראות הקלו המים מעל פני האדמה: (ט) ולא־מצאה היונה מנוח לכף־רגלה ותשב אליו אלה־התבה כִּי־מים על־פני כל־הארץ וישלח ידו ויקחה ויבא אתה אליו אלה־התבה: (י) ויחל עוד שבעת ימים אחרים ויסף שלח את־היונה מן־התבה: (יא) ותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה־זית טרה בפיה וידע נח כִּי־קלו המים מעל הארץ: (יב) ויחל עוד שבעת ימים אחרים וישלח את־היונה ולא יספה שוב־אליו עוד:

7. בראשית פרק ח, טו-כב

(טו) וידבר אלהים אל־נח לאמר: (טז) צא מן־התבה אתה ואשתך ובניך ונשי־בניך אתך: (יז) כ־החיה אשר־אתך מפל־בשר בעוף ובהמה ובכל־הרמש הרמש על־הארץ היצא אתך ושרצו בארץ ופרו ורבו על־הארץ: (יח) ויצא־נח ובניו ואשתו ונשי־בניו אתו: (יט) כ־החיה כ־הרמש וכל־העוף כל רמש על־הארץ למשפחתיהם יצאו מן־התבה: (כ) ויבן נח מזב־ח לה' ויקח מכלו הבהמה הטוהרה ומכל העוף הטוהר ויעל על־ת במזב־ח: (כא) ויגרו ה' את־נח ויגרו־ה' ויאמר ה'

אֶל־לִבּוֹ לֹא־אֶסֶף לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאָדָמָה בְּעֵבֹר הָאָדָם כִּי יַצַּר לִבּ הָאָדָם רַע מִנַּעֲרֹו וְלֹא־אֶסֶף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת־כַּלְפִּי בְּאֶשֶׁר עָשִׂיתִי: (כב) עַד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ זָרַע וְקָצִיר וְקָר וְחֹם וְקָיִץ וְחָרֹף וַיּוֹם וְלַיְלָה לֹא יִשְׁבּוּ: **8. בראשית פרק ט,**

(ח) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וְאֶל־בְּנָיו אַתּוּ לֵאמֹר: (ט) וְאֲנִי הִנְנִי מְקַיֵּם אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זֶרְעֵכֶם אַחֲרֵיכֶם: (י) וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בְּעוֹף בַּהֲמָה וּבְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכָּל יֹצֵאֵי הַתֵּבָה לְכָל חַיַּת הָאָרֶץ: (יא) וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא־יִכָּרֵת כָּל־בָּשָׂר עוֹד מִמִּי הַמִּבּוּל וְלֹא־יְהִי עוֹד מִבּוּל לְשַׁחַת כָּל־בָּיִת וּבִינְיָכֶם וּבִין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם לְדֹרֹת עוֹלָם: (יג) אֶת־קִשְׁתִּי נִתְּתִי בַּעֲנֹן וְהִיִּתְהָ לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ: (יד) וְהָיָה בְּעַנְנֵי עָנָן עַל־הָאָרֶץ וּנְרָאֲתָהּ הַקִּשְׁתׁ בַּעֲנָן: (טו) וּזְכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר וְלֹא־יְהִי עוֹד הַמִּיִּם לְמִבּוּל לְשַׁחַת כָּל־בָּשָׂר: ... (יח) וַיְהִי בְּנִינְחַם הַיָּצְאִים מִן־הַתֵּבָה שֵׁם וַחֵם וַיִּפֹּת וַחֵם הוּא אָבִי כְנָעַן: (יט) שְׁלֵשָׁה אֱלֹהִים בְּנֵינְחַם וּמֵאֵלֶּה נִפְצָה כָּל־הָאָרֶץ: (כ) וַיַּחַל נֹחַ אִישׁ הָאָדָמָה וַיִּטַּע כָּרְם: (כא) וַיִּשְׁתַּ מִּרְהִינֹן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אֶהֱלֶה: (כב) וַיֵּרָא חָם אָבִי כְנָעַן אֶת עֶרְוַת אָבִיו וַיַּגִּד לְשֵׁנֵי־אָחִיו בְּחוּץ: (כג) וַיִּקַּח שָׁם וַיִּלְפַּת אֶת־הַשְּׂמֵלָה וַיִּשְׁיִמֹּל עַל־שִׁכְמוֹ עַל־שֵׁכְמוֹ שְׁנֵיהֶם וַיִּלְכְּדוּ אַחֲרָיִת וַיִּכְסּוּ אֶת עֶרְוַת אָבִיהֶם וַפְּנִיהֶם אַחֲרָיִת וְעֶרְוַת אָבִיהֶם לֹא רָאוּ: (כד) וַיִּיקַח נֹחַ מֵיֵינוֹ וַיִּדַּע אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה־לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן: (כה) וַיֹּאמֶר אֲרוּר כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאָחִיו: (כו) וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי שָׁם וַיְהִי כְנָעַן עֶבֶד לְמוֹ: (כז) יַפֶּת אֱלֹהִים לִיִּפֹת וַיִּשְׁכֵּן בְּאַהֲלֵי־שָׁם וַיְהִי כְנָעַן עֶבֶד לְמוֹ: **9. איוב פרק א, א-כב**

(א) אִישׁ הָיָה בְּאָרְצָאֵי אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה הָאִישׁ הַהוּא תָם וַיִּשָׂר וַיִּירָא אֱלֹהִים וְסוֹר מֵרַע: .. (ג) ... וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גָדוֹל מִכָּל־בְּנֵי־קָדָם: (ד) וְהָלְכוּ בְנָיו וְעָשׂוּ מִשְׁתֵּה בֵּית אִישׁ יוֹמוֹ וּשְׁלָחוּ וְקָרְאוּ לְשִׁלְשֵׁת אַחֲוֵיהֶם לְאָכַל וְלִשְׁתוֹת עִמָּהֶם: (ה) וַיְהִי כִּי הִקִּיפוּ יְמֵי הַמִּשְׁתֵּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיִּקְדָּשֶׁם וְהַשְּׂכִימִים בִּבְקֹר וְהָעֵלָה עֲלוֹת מִסַּפֵּר כָּל־סָבִי אִיּוֹב אוֹלֵי חֲטָאוֹ בְנֵי וּבָרְכוּ אֱלֹהִים בְּלִבָּבָם כִּכָּה יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כְּלֵהִימִים: פ (ו) וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֵאוּ בְנֵי אֱלֹהִים לְהִתְנַצֵּב עֲלֵהּ וַיָּבֹאוּ גַם־הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם: (ז) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־הַשָּׁטָן מֵאֵין תֵּבֵא וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת־ה' וַיֹּאמֶר מִשׁוֹט בְּאָרֶץ וּמֵהַתְּהַלֵּךְ בָּהּ: (ח) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־הַשָּׁטָן הַשְּׂמֵת לְבָדָּע עַל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בְּאָרֶץ אִישׁ תָם וַיִּשָׂר וַיִּירָא אֱלֹהִים וְסוֹר מֵרַע: (ט) וַיַּעַן הַשָּׁטָן אֶת־ה' וַיֹּאמֶר הַחֲסִים יִירָא אִיּוֹב אֱלֹהִים: (י) הֲלֹא־אֶתָּה שָׂכַת בַּעֲדוֹ וּבַעֲד־בֵּיתוֹ וּבַעֲד כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וּבַעֲד כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ אִם־לֹא עַל־פְּנֵיךָ יִבְרַכְךָ: (יב) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־הַשָּׁטָן הִנֵּה כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיָדְךָ רַק אֵלָיו אֶל־תִּשְׁלַח יָדְךָ וַיִּצֵא הַשָּׁטָן מֵעַם פְּנֵי ה': (יג) וַיְהִי הַיּוֹם וּבְנָיו וּבְנֹתָיו אֲכָלִים וְשָׂתִים לֵין בְּבֵית אַחֲוֵיהֶם הַבְּכוֹר: (יד) וּמִלֶּאֶד בָּא אֶל־אִיּוֹב וַיֹּאמֶר הַבְּקָר הָיָה חֲרָשׁוֹת וְהָאֲתָנוֹת רְעוֹת עַל־יְדֵיהֶם: (טו) וַתִּפֹּל שָׂבָא וַתִּקְחֶם וַאֲתֵהֱנַעְרִים הַכּוֹ לְפִי־חֶרֶב וְאִמְלִטָה רַק אֲנִי לְבָדִי לְהַגִּיד לָךְ: (טז) עוֹדָה זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמֶר אֵשׁ אֱלֹהִים נִפְלָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַתִּבְעַר בְּצֵאֵן וּבִנְעָרִים וַתִּאֲכַלְם וְאִמְלִטָה רַק־אֲנִי לְבָדִי לְהַגִּיד לָךְ: (יז) עוֹדָה זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמֶר אֵשׁ אֱלֹהִים נִפְלָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַתִּבְעַר בְּשָׂדִים שְׂמוֹן שְׁלֵשָׁה רָאשִׁים וַיִּפְשְׁטוּ עַל־הַגְּמִלִים וַיִּקְחוּם וַאֲתֵהֱנַעְרִים הַכּוֹ לְפִי־חֶרֶב וְאִמְלִטָה רַק־אֲנִי לְבָדִי לְהַגִּיד לָךְ: (יח) עַד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמֶר בְּנִיךָ וּבְנֹתֶיךָ אֲכָלִים וְשָׂתִים לֵין בְּבֵית אַחֲוֵיהֶם הַבְּכוֹר: (יט) וְהִנֵּה רִיחַ גְּדוֹלָה בָּאָהּ מֵעֵבֶר הַמְּדַבֵּר וַיַּעַן בְּאַרְבַּע פְּנוֹת הַבַּיִת וַיִּפֹּל עַל־הַנְּעָרִים וַיִּמּוּתוּ וְאִמְלִטָה רַק־אֲנִי לְבָדִי לְהַגִּיד לָךְ: (כ) וַיִּקַּם אִיּוֹב וַיִּקְרַע אֶת־מְעָלוֹ וַיִּגְזַ אֶת־רָאשׁוֹ וַיִּפֹּל אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ: (כא) וַיֹּאמֶר עֲרִם יִצְאֵתִי מִבֶּטֶן אִמִּי וְעֲרִם אֲשׁוּב שָׁמָּה ה' נָתַן וְה' לָקַח יְהִי שֵׁם ה' מְבָרָךְ: (כב) בְּכָל־זֹאת לֹא־חֲטָא אִיּוֹב וְלֹא־נָתַן תִּפְלָה לְאֱלֹהִים: פ

10. סדר זמירות ליל שבת:
יֹס שְׁבַתוֹן אֵין לְשִׁכּוּחַ, זְכָרוֹ כְּרִים הַיְחִיחוֹ, יוֹנָה מְצָאָה בּוֹ מְנוּחַ, וְשָׁם יְנוּחוּ יְגִיעֵי כַח:
11. ספר תפארת יהונתן על בראשית פרק ז פסוק יג
ועוד נראה לפרש דידוע כי בחודש הראשון בשנת תרנ"א מצאה יונה מנוח היינו בשבת כנודע:
12. ספר אמרי נועם על התורה - פרשת נח

בנוסח זמירות של ש"ק [בזמר 'יום שבתון'] אומרים 'יונה מצאה בו מנוח'. ואנכי לא מצאתי עוד לא במדרש ולא בגמרא אשר היונה מצאה מנוח בשבת, אם לא שכוונתו על דברי התיקונים בתיקון שתיתאה [דף כב ע"ב] שכתב בזה"ל, 'דבזמנא דשכינתא איהי בגלותא אתמר בה ולא מצאה היונה מנוח וגו', אלא בשבת ויומין טבין'. גם בתיקונא חד ועשרין [דף נד ע"ב] כתב בזה"ל, 'דבהון בשית יומין הות שכינתא מתתרכא, הה"ד ולא מצאה היונה מנוח

לכף רגלה, ואלין אינון יומין דחול. צדיקים גמורים כו' עליהו אתמר (ותשב) [ותבא] אליו היונה לעת ערב, ודא ערב שבת ויומין טבין, עיי"ש וצ"ע:

13. זהר מנוקד/תרגום/ תיקוני זהר דף כב/ב

דבזמנא דשכינתא איהי בגלותא, דאתמר בה (בראשית ח ט) ולא מצאה היונה מנוח וגומר, אלא בשבת ויומין טבין, ובההיא זמנא אתייחדת עם בעלה, וכמה נפשות יתרון קא נחתין עמה, לדיירא בישראל, הדא הוא דכתיב (שמות לא טז) ושמרו בני ישראל את השבת לדרתם, ופאה איהו מאן דמתקן לה דירה נאה בלביה, וכלים נאים באיברים דיליה, ואשה נאה דאיהי נשמתיה, דבגינה שריא שכינתא עלאה דאיהי נשמת כל חי עליה, וקודשא בריהו הוא איהו שבת בחד, וינפש בחד, בשכינתא עלאה איהו שבת עליהו, ובשכינתא תתאה איהו וינפש עליהו, ויהיב לון נפשאן יתרון.

[שבזמן שהשכינה בגלות, נאמר בה ולא מצאה היונה מנוח וגומר, אלא בשבת וימים טובים. ובאותו זמן מתיוחדת עם בעלה, וכמה נפשות יתרות יורדות עמה לדור עם ישראל. זהו שכתוב ושמרו בני ישראל את השבת לדרתם. אשרי הוא מי שמתקן לה דירה נאה בלבו, וכלים נאים באיברים שלו, ואשה נאה, שהיא נשמתו, שבשבילה שורה השכינה העליונה שהיא נשמת כל חי עליו, והקדוש ברוך הוא הוא שובת באחד, וינפש באחד, בשכינה העליונה הוא שובת עליהם, ובשכינה התחתונה הוא וינפש עליהם, ונותן להם נפשות יתרות.]

14. זהר מנוקד/תרגום/ זהר חדש פרשת יתרו

ולא כמה דחשבין טפשיין, דקודשא בריהו הוא עביד עבידתא, או טרח למעבד עבידתיה, ונח ביומא שביעאה, כבר נש דטרח בעבידתיה, ולבתר דסיים נח. חס ושלו, אלא בכל זמנא דשכינתא איהי בגלותא, אתמר בה (בראשית ח) ולא מצאה היונה מנוח, דלא אשתכח צדיקא, דיהא לה נייחא ביה.

15. זהר מנוקד/תרגום/ תיקוני זהר דף א/ב

[ועוד, כן איש נודד ממקומו, זה משה, שכתוב והאיש משה ענו מאד, שגרשה רוחו אחריהם. ועוד, כן איש נודד ממקומו - מי שהוא איש צדיק שהולך נע ונד ממקומו כמו השכינה, שנאמר בה ולא מצאה היונה מנוח, שכתוב פרשוהו רבותינו, בזמן שנחרב בית המקדש, גזר על בתי הצדיקים שיחרבו, שהולכים כל אחד נודד ממקומו, שדיו לעבד להיות כרבו. וסוד הדבר - ניד הוא לחם איה, אי"ה שמרחם עליו, אף כף - אין מנהל לה וגו', ומשום זה, דיו לעבד להיות כרבו, ואין לחם אלא תורה, זה גורם לבעלי התורה שהולכים מגרשים.]

16. מרגליות של תורה הרב מאיר גולדברג ע' 112

ויך - 36 כמנין ל"ו כריתות [משנה, כריתות א, א], משה כרת את המצרי, כרת את החיצונים, ויטמינם בחולין. המצרי שהרג משה - הדעות של מצרים שמה למד, חיצוניות בלי אלוהות - הרג וטמן בחולין, כי מש"ה בגימטריא המצר"י.

17. ספר שושן סודות - אות תד - וראוי שתדע כי הנעל ירמוז אל כ"י והרגל לצי"ע

וראוי שתדע כי הנעל ירמוז אל כ"י והרגל לצי"ע:

המקבל מרגל ימיני כי הוא הרחמים כמוהו ומה שאמרו לפניו ילך דבר הרומז לקבלתו מרגל שמאל. וזה דרכו עם הרשעים. אבל לצדיקים שומר הברית והחסד רגלי חסידיו ישמור שאף רגל השמאל נהפך לרחמים וכ"י נקראת נעל ככתוב מה יפו פעמך בנעלים. ורמוז ורגליהם נצ"ח והוי"ד רגל צי"ע, רגל ישרה ע"ט. וכשיהיה הנעל דבוק ברגל והיבם עם היבמה בחבור אז יולד בן לנעמי ויקרא שמו עובד עובד יהו"ה. וכשתשלף היבמה הנעל מעל רגל היבם הנה לא יקרא שמה נעמי כי ה' ענה בי ושדי הרע לי. ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה להיות שבה אל עמה ואל אלהיה. והמשכיל ידום בעת ההיא כי עת רעה היא ומאחר שהרמזנו סוד היבם והיבמה והרגל והמנעל ושליפות המנעל מעל רגל היבם, מעתה לא יעלים ממך סוד כל פרשת כי ישבו אחים יחדיו. ודע זה ושאר דיני חליצה ונתינתה ביארנו בחיבור המצות וכן תיקון המנעל:

18. ספר חמדת ימים - שבת קדש - פרק ג

הוא משל גם כן לבגד שנפלו בו כתמים משמן וכיוצא שאם לא יורחץ ויולבן כראוי לא יוכל לקבל שום צבע, כן הבא לקבל אור שבת והוא פגום מעונותיו ונפשו מלוכלכת מכתמי עונותיו אז אין אור הנשמה שורה בו כי על מי ישרה על העצים או על האבנים, אכן אם יתקדש וישוב ויתחרט בחרטה גמורה על כל דבר פשע על קל על חמור מערב שבת אזי ימצא כדי גאולתו

לכפר בעדו ולהאיר באור קדושת השבת ואז הן אור הנשמה שורה בו ולו מצאה היונה מנוח לכף רגלה :

ע) והמקובלים אמרו כי טומאת הקרי היא גרמה לסלק הקדושה מעל האדם ואף גם מנשמת אלוהי יאבד כי כל אשר בו מום לא יקרב וכל רוח אין בקרבו, וכל שכן שלא יגש באהלו מאור תוספת נשמה יתירה ביום השבת כי אפס מקום לה ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה :

והן לזאת יחרד לב כל איש ויתר ממקומו לאמר, איככה אוכל וראיתי ברע"ה אשר ימצא את נפשי ורוחי ועוד אין נשמתי בי עוד טומאתי בי טמא כגוים, ואיך אשא פני לבא לפני המלך הקדוש לשרתו ולברך בשמו נגוע וזב ומצורע כטומאת הנדה היתה דרכי לפניו מדמע קדש בחול וטמא בטהור, מוסיף חיל ועוזו בגבול הרשעה ושפחה כי תירש גבירתה תכשיטין הן לה חס ושלום, ובכן יסיר מסך הטומאה המבדלת בינו לבין אלהיו :
הטבילה היא סיוע גדול לקנין הנשמה :

19. ספר חמדת ימים - יום הכפורים - פרק ה

י) וכן בעינוי נעילת הסנדל ישים אל לבו לתקן מה שקלקל בעונו ופגם בכנסת ישראל ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה, ותחת אשר עיניתה וחלצה נעלה מעל רגלה עתה תכוין בעינוי להלביש אסתר מלכות וכעת יאמר לה מה יפו פעמיך בנע"לים בת נדיב, ואף יכוין לכפר מה שרגלו מהרו לרוץ לרעה, ואת אשר עבר על כ"ד דברים שבית דין מנדין עליהם ונתחייב להיות יחף ברגליו בנידויו, עתה על ידי עינוי נעילת הסנדל יכפר עליו ויותר מנזיפתו :

יא) וכן בעינוי תשמיש המטה ישים אל לבו את אשר היה בעונו נרגן מפריד אלוף וכב"י יכול קודשא בריך הוא לא אשתכח בקיומיה דהא כנסת ישראל אתפרשת מאתרא אבדה האמונה וכו' ואיהו גרים דאסתלק ההיא מטה מתמן והכי אסתלק איהו מתשמיש המטה, עתה בעינוי השיב את הגזל אשר גזל ויחזיר כנסת ישראל למקומה ואת העושק אשר עשק למלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא דאיתפרש מינה דשכינה וישים לו שם מטה ושולחן וכסא ומנורה, ואף גם זאת יכוין לכפר על מה שקלקל בחדר משכבו ועל מטתו השוכבים על מטות שן וסרוחים על ערשותם, ואשריו לאדם שיכון לנגד עינוי כל אלה להיטיב ולתקן את אשר עיוותו :

20. ילקוט ראובני על התורה - פרשת כי תצא אות קסט

לפי שהנפש המת בלא בנים הולכת נדה ונעה בארץ, ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה לפי שמת בלא בנים, לכן צריכה היא לחלוץ זה המנעל לתת חיים למת, כי המנעל מקומו מקום החיים וכו', וזוכה לכנוס לפנים ממחיצתו, ולפי שרוח זה המת הולך ומכשכש בתוך מעי אשתו כפעמון, ואינו יכול להפרד משם כי לפי שהיא באות נפשה שאפה הרוח המת בקרבה, וכשמתייבמת ונזקקת לאח בעלה ומתעברת באותו ולד יוצא רוח המת באופן שבכור זה יקום על שם המת, וכשלא רצה לייבם וחלצה נעלו נותנת לו חיים, ומיד יוצא אותו הרוח משם ועולה למעלה ונכנס למקום החיים, ע"כ מצוה על כל העומדים שם לומר חלוץ הנעל ג' פעמים, כי דברי תורה יש בהם סגולה נפלאה באמרו תורת ה' תמימה משיבת נפש כו' :
<צרו המור> :